

17.12.2015 ел

№20

**Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы Советы
КАРАРЫ**

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Уставынаүзгәрешләр һәм өстәмәләр
кертү проекты турында

2003 елның 6 октябрдәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы № 131-ФЗ "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында», «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проекты беренче укылышта хупларга һәм гавами тыңлауларга чыгарырга.

2. Хокукый порталда бастырырга [.PRAVO.TATARSTAN.RU](http://PRAVO.TATARSTAN.RU) Безнең Чирмешән («Наш Черемшан») район газетасының рәсми сайтында урнаштырырга мөмкин:

- Чирмешән муниципаль районы Советының "Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында»гы карары;

- «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында "Чирмешән муниципаль районы Советы карары проекты (№1 кушымта);

- Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» гы Карары проектына карата гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе (2 нче кушымта);

- Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» гы карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе (№3 кушымта).

3. 2016 елның 15 гыйнварында 16.00 сәгатътә Чирмешән муниципаль районы Советының конференц-залында Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» гы карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәргә.

4. Район Советының Жирле үзидарә, Совет Регламенты, хокук тәртибе, Экология һәм халык куркынычсызлыгы буенча Даими комиссиясе халык тыңлауларында әйтелгән һәм фикер алышу барышында кәргән тәкъдимнәрне исәпкә алып, карар проектын эшләп бетерергә һәм район Советы сессиясенә карауга кертергә тиеш.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Район башлыгы,
муниципаль район Советы рәисе

Ф. М. Дәүләтшин

Өзерләде:
Район Советы юридик бүлек башлыгы

Т. В. Рунова

**Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советының»
Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына
үзгәрешләр кергү турында " карары проекты**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында " 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү:

1. 6 статьяның 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның жирле эһәмияттәгә мәсьәләләренә карый:

1) муниципаль район бюджеты проекты тәзү һәм карау, муниципаль район бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, муниципаль район бюджеты үтәлеше турындагы хисапны тәзү һәм раслау;

2) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару.;

3) муниципаль милектәгә мөлкәтне белү, алардан файдалану һәм алар белән эш итү;

4) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләренә электр һәм газ белән тәмин итүне муниципаль район чикләрендә оештыру;

5) район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жирле эһәмияттәгә автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегә, район чикләрендә торак пунктлардан читтә жирле эһәмияттәгә автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру;

6) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру.;

7) район территориясендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижеләрен минимальләштерүдә һәм (яки) юк итүдә катнашу;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләренә һәм мәданиятләренә ярдәм итүгә һәм үстерүгә, милли азчылык хокукларын гамәлгә ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;

9) район территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

10) район территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны оештыру, Муниципаль милиция;

11) муниципаль районның хезмәт күрсәтелә торган административ участогында полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә эш өчен бина бирү;

12) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирү;

13) жирлекара характердагы әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын оештыру;

14) муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягынан тәмин итү вәкаләтләрәнән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (Балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), финанс белән тәмин итү (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла), балаларны карау һәм карау, балаларны муниципаль белем бирү оешмаларында тоту өчен шартлар тудыру, шулай ук балаларның каникул вакытында ялын оештыру;

15) район территориясендә Халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыру (гражданнарга түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләренең территориаль программасы нигезендә башкарма хакимиятнең федераль органы карамагындагы медицина оешмаларында халык медицина ярдәме белән тәмин ителә торган территорияләр исемлегенә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган исемлеккә кертелгән жирлекләрдән тыш);

16) муниципаль район территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым жыю), транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнашу; көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәртүне оештыру;

17) районның территориаль планлаштыру схемаларын раслау, районның территориаль планлаштыру схемасына нигезләнеп эзерлэнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, район территориясендә гамәлгә ашырыла

торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмати системасын алып бару, шул исәптән район чикләрендә жир кишәрлекләрен муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алу һәм резервлау юлы белән;

18) реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслау, район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатациялүгә рөхсәтләр бирү, мондый рөхсәтләрне юк итү, район территориясендә үз белдеге белән урнаштырылган реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирү, "Реклама турында"2006 елның 13 мартындагы 38-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә башкарыла;

19) жирлекләрнең архив фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архивны Формалаштыру һәм эчтәлеге;

20) Район территориясендә жирлекара жирләү урыннарын карап тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

21) район составына керүче авыл жирлекләрен элементә, жәмәгать туклануы, сүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

22) жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның китапханә фондларын туплау һәм саклауны тәэмин итү;

23) район составына керүче авыл жирлекләрен мәдәният оешмалары хезмәтләре һәм ял оештыру буенча хезмәтләр белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

24) район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру;

21) район составына керүче авыл жирлекләрен элементә, жәмәгать туклануы, сүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

22) жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның китапханә фондларын туплау һәм саклауны тәэмин итү;

23) район составына керүче авыл жирлекләрен мәдәният оешмалары хезмәтләре һәм ял оештыру буенча хезмәтләр белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

24) район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру;

27) территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

28) Район территориясендә дэвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү, шулай ук жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

29) Район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизацион эзерләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

30) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

31) жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыру, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм иреклеләр эшчәнлегенә ярдәм итү;

32) район территориясендә физик культура, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәмин итү, муниципаль районның рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткөрүне оештыру.;

33) балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча жирлекарә характердагы чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

34) Россия Федерациясе Су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчәсе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларынан файдалану кагыйдәләрен билгеләр, гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәмин итүне дә кертеп;

40) «күчәмсез милекнең дәүләт кадастры турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны оештыру һәм территория планы картасын раслау.

2. Муниципаль районның жирле үзидәрә органнары жирлекләренң жирле үзидәрә органнары хокукларына һәм барлык вәкаләтләренә, шул исәптән салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләр, үзгәртү һәм юкка чыгару буенча жирле үзидәрә органнары вәкаләтләренә ия.

3. Районның жирле үзидәрә органнары район составына керүче аерым жирлекләренң жирле үзидәрә органнары белән муниципаль район бюджетыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә тиешле жирлекләр бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча үз вәкаләтләренң бер өлешен аларга тапшыру турында килешүләр төзәргә хокуклы.

4. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр 6.1 статьяда каралган. район составына керүче авыл жирлекләре территорияләрендә муниципаль районның жирле үзидәрә органнары тарафыннан хәл ителә".

2. «Районның жирле үзидәрә органнары тарафыннан районның авыл жирлекләре территорияләрендә хәл ителә торган башка мәсьәләләре» дип аталган 6.1 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә:

«Районның жирле үзидәрә органнары аның составына керүче авыл жирлекләре территорияләрендә жирле әһәмияттәге түбәндәге мәсьәләләренә хәл ителәр:

1) район составына керүче авыл жирлекләре чикләрендә (алга таба – авыл жирлекләре), электр, жылылык, газ белән тәмин итү, су бүлүнә оештыру, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә;

2) юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм функцияләвен тәмин итүне, авыл жирлекләренң торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларынан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру;

3) авыл жирлекләрендә яшәүче һәм аз керемле гражданны торак урыннарына мохтаж торак урыннары белән тәмин итү, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыру, торак төзелеше өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шулай ук жирле үзидарә органнарының торак законнары нигезендә башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

4) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм авыл жирлекләре чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

5) терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук авыл жирлекләре чикләрендә терроризм һәм экстремизм күренешләренең нәтижеләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә катнашу;;

6) авыл жирлекләре чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча катнашу;

7) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, авыл жирлекләре китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәмин итү һәм комплектау;

8) жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру, авыл жирлекләрендә халык сәнгәтен саклап калу, торгызу һәм үстерүдә катнашу;

9) авыл жирлекләренең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, жирлекнең генераль планнары нигезендә территорияне планлаштыру буенча эзерләнгән документларны раслау, төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү (жирлекнең генераль планнары нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш)), авыл жирлекләрен шәһәр төзелеше проекткауның жирле нормативларын раслау, жирләрен резервтау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен авыл жирлекләре чикләрендә жир кишәрлекләрен алу, авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан гамәлгә ашыру, биналарны, корылмаларны карау һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында рекомендацияләр бирү;

10) территорияль оборона һәм гражданны оборонасы, халыкны һәм авыл жирлекләре территорияләрен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

11) авыл жирлекләре территорияләрендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткару формироваиеләрен төзү, карап тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;;

12) авыл жирлекләре территорияләрендә урнашкан су объектларында кешеләрнең иминлеген тәмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

13) авыл жирлекләре территорияләрендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать

территориялареннен файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.;

14) Россия Федерациясенен су законнары белән билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, халыкка аларны куллану чикләүләре турында хәбәр итү;

15) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

16) авыл жирлекләре чикләрендә урнашкан авыл жирлекләре урманнарын, аеруча саклана торган табигать территорияларенен урманнарын куллану, саклау, яклау, яңадан торгызу;

17) полициянең участок уполномоченныйлары вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләргә жирлекләренен хезмәт күрсәтелә торган административ участкаларында эшләү өчен бина бирү;

18) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полициянең участок уполномоченныйлары вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләргә һәм аларның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфа буенча вазыйфаларны үтәү чорында торак урыннары бирү;

19) «коммерциясез оешмалар турында» Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү.;

20) авыл жирлекләре ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрү.;

21) авыл жирлекләре чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

22) «күчемсез милекнең дәүләт кадастры турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлекләр территориясендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашу.

3. "Район Советы депутаты статусы» дип аталган 27 статьяда 3 пунктның 1 пунктчасын яңа редакциядә бәян итәргә:

1) эшкуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә, шулай ук хужалык итүче субъект (торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, күчемсез милек милекчеләре ширкәтеннән һәм һөнәр берлегеннән тыш), әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса (федераль законнарда башкасы каралмаган булса) белән идарә итүдә катнашырга., федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъекты законнары нигезендә муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә аңа әлегә оешма белән идарә итүдә катнашу йөкләмәсе бирелмәгән".

4. Түбәндәге эчтәлекле 27 статьяны түбәндәге эчтәлектәге 3.1 пункты белән тулыландырырга:

«3.1. Депутат 2008 елның 25 декабрәндәге Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш

№ 273-ФЗ "Коррупциягә каршы тору турында" һәм башка федераль законнар белән. Вәкаләтләр «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры

килуен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертәмләр) ачуны һәм аларны (кертәмләрне) ачуны, Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акчалата акчалар һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында " 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану».

5. "Район Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату" 36 статьяның 1.1. подпунктындагы "үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы» сүзтәзмәсен төшереп калдырырга.

6. «Район Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» турында 41 статьясын яңа редакциядә бәян итәргә:

1. Район Башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла очракта:
 - 1) үлем;
 - 2) үз теләгә белән отставка;
 - 3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 74.1 статьясы нигезендә отставкага жиберү;
 - 4) федераль законнар нигезендә вазыйфадан читләшүләр;
 - 5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;
 - 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
 - 7) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
 - 8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
 - 9) Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясә гражданының Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясә гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясә гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;
 - 10) сайлаучылар тарафыннан фикерләр;
 - 11) сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән ныклы сәләтсезлек район башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга.;
 - 12) Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта;
 - 13) район сайлаучылары санын арттыру, чикләр үзгәрү нәтижәсендә килеп чыккан 25% тан артык.;
 - 14) «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны һәм бурычларны үтәмәү;
 - 15) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль

законда, Россия Федерациясе Президентының ышанычы югалуга бәйле рәвештә, чикләүләрне үтәмәү:

- «Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясендә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларны саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында "Федераль законда билгеләнгән тыюны район башлыгы, аларның ирләрнен һәм балигъ булмаган балаларының үтәмәве;

- муниципаль сайлауларда сайланган район башлыгына карата счетлар (кертемнәр), Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акча һәм кыйммәتلәрне саклау, күрсәтелгән затлар муниципаль район башлыгы сайлауларында кандидатлар буларак теркәлгән чорда чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) файдалану.

2. Район башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча район башлыгы урынбасары башкара.

3. 1статьяның 1-10 өлешендәге пунктлары белән күрсәтелгән нигезләр буенча район Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта, яңа район Башлыгын сайлау район Советының якындагы утырышында башкарыла.

4. Әгәр район башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда район Советы вәкаләтләре тәмамланганчы алты айдан да кимрәк вакыт эчендә туктатылган булса, район Советы карары буенча яңа башлык сайлау үткәрелмәскә мөмкин».

7. «Район Башкарма комитеты вәкаләтләре» " дип аталган 45 статьяны бәян итәргә:

«1. Район башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- район бюджеты проектын (бюджет проектын һәм урта сроклы финанс планын) төзүне тәмин итә.;

- район Советы раславына кирәкле документлар һәм материаллар белән район бюджеты проектын (бюджет проекты һәм уртача вакытка исәпләнгән финанс планы) кертә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый;

- район бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итә, район бюджеты үтәлеше турында отчетны район Советына раслауга тапшыра.;

- муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә;

- комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын эшләнүне тәмин итә.;

- район бюджеты үтәлешен, комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар эзерләнүне тәмин итә.;

- район икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны законнарда билгеләнгән тәртиптә дөүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

- жирлекләрнен бюджет тәмин ителеше дәрәжәләрен бюджет акчалары хисабына тигезләнүне тәмин итә;

2) муниципаль милек белән идарә итү, район территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- район муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә (район Советы карары белән башкасы билгеләнмәгән булса).;

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифларны раслай, Әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итә, муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс ягыннан тәмин итә, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән районның икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи; район территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә.;

- районның хезмәт күрсәтелә торган административ участогында полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә эш өчен бина бирә;

- 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазифа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирә;

3) территорияль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

- районның территорияль планлаштыру документлары, башка шәһәр төзелеше документлары проектларын эзерли һәм район Советы раславына кертә, аларның үтәлешен тәмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмати системаларын алып баруны, муниципаль район чикләрендә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм алуны гамәлгә ашыра;

- жирлекара характердагы әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын оештыра;

- муниципаль район территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү, күмү, көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерүне һәм эшкәртүне оештыра;

- район территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыра, үстерүне һәм саклауны тәмин итә, жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигый территорияләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- муниципаль урман контролен гамәлгә ашыра;

- район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- авыллар территориясендә муниципаль жир контроле гамәлгә ашыра;
- 2007 елның 24 июлендәге Федераль закон нигезендә оештыра № 221-ФЗ «Күчемсез милекнең дәүләт кадастры турында» Комплекслы кадастр эшләрен үтәү һәм территория планы картасын раслау;

4) Төзелеш, транспорт һәм элементә өлкәсендә:

- район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итә, район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.;

- халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм жирлек чикләрендәге жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәмин итә;

- район чикләрендәге торак пунктлар арасында халыкка хезмәт күрсәтүче Жәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яки килештерә;

- район чикләрендәге торак пунктлардан читтә жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүлеп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәмин итә;

- жирлекләрне элементә хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- адреслар бирүне, адресларны үзгәртү, юкка чыгаруны, урам-юл челтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк әһәмиятендәге яки муниципаль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), муниципаль районның авылара территориясе чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына атамалар бирүне, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгаруны, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыруны тәмин итә;

5) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә, шулай ук төзекләндерү һәм авыл хужалыгы өлкәсендә:

энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, Чирмешән муниципаль районы чикләрендә муниципаль торак фонд тәшкил иткән күпфатирлы йортларга, биналарга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә;

- район чикләрендә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәмин итүне оештыра;

- муниципаль район составына керүче авыл жирлекләрен жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, аларның китапханә фондларының сакланышын тәмин итүне һәм туплауны оештыра;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм жирлекара жирләү урыннарын карап тотуны тәмин итә;

- район составына керүче авыл жирлекләрендә жирле традицион халык сэнгатен үстерү өчен шартлар тудыра.;

- район составына керүче авыл жирлекләрен ял оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра, Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итә, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм иреклеләр эшчәнлегенә ярдәм итә;

- район территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерүне тәмин итә, рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чаралары үткөрүне оештыра.;

- коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләр, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләр тарифларны жайга сала;

- «Жылылык белән тәмин итү турында» Федераль законда каралган жылылык белән тәмин итүне оештыру вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- «Су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу турында» Федераль законда каралган су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

б) Мәгариф һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә:

- муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыра (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәмин итү вәкаләтләреннән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыра (балаларга өстәмә белем бирүдән тыш)., финанс белән тәмин итү (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла), балаларны карау һәм карау, балаларны муниципаль мәгариф оешмаларында тоту өчен шартлар тудыра, шулай ук балаларның каникул вакытында ялын оештыра;

- муниципаль белем бирү оешмаларының биналарын һәм корылмаларын карап тотуны, алар янәшәсендәге территорияләренә төзекләндрүне тәмин итә;

- мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем алырга тиешле балаларны исәпкә алып бара, муниципаль белем бирү оешмаларын конкрет территорияләргә беркетә.;

- муниципаль белем бирү оешмаларын булдыра, үзгәртеп кора, бетерә (муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан югары белем бирү оешмаларын булдырудан тыш), муниципаль белем бирү оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- район территориясендә халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыра (Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Халыкка түләүсез медицина ярдәме күрсәтү буенча дәүләт гарантияләренең территориаль программасы нигезендә башкарма хакимиятнең федераль органы карамагындагы медицина оешмаларында

медицина ярдәме белән тәэмин ителә торган территорияләр исемлегенә кертелгән жирлекләрден тыш);

- жирлекара характердагы балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

- жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, район Советы депутатларын, муниципаль хезмәткәрләрне һәм учреждениеләр хезмәткәрләрен һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра;

7) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- район территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфай затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаят бирә;

- муниципаль милиция тарафыннан жәмәгать тәртибен саклауны оештыруны тәэмин итә;

- район территориясендә гадәттән тыш хәлләргә кисәтүдә һәм бетерүдә катнаша;

- территориаль оборона һәм гражданның оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыруны тәэмин итә; гадәттән тыш хәлләргә бетерү өчен жирле финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыруны тәэмин итә;

- район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә мобилизация эзәрләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

- үз вәкаләтләргә чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка үз вакытында хәбәр итүне һәм хәбәр итүне тәэмин итә;

гадәттән тыш хәлләргә барлыкка килү куркынычы турында яисә барлыкка килү турында;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәэмин итә;

- жирле референдумны эзәрләү һәм үткәрүне, район чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләргә буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник яктан тәэмин итә ; ;

- үз вәкаләтләргә чикләрендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау, шулай ук район территориясендә терроризм һәм экстремизм күренешләргә нәтижәләргә минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча чаралар күрүне тәэмин итә;

- район чикләрендә коррупциягә каршы торучу чараларын гамәлгә ашыра;

- милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләренә һәм мәданиятләренә ярдәм итүгә һәм үстерүгә, милли азчылыкның хокукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшли һәм тормышка ашыра;

8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә районның жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра ;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- район Советы карарлары нигезендә бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен район жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалануны тәмин итә;

- Россия Федерациясенен су законнарында билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесе вәкаләтләре чикләрендә, гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосуларына иреккә үтеп керүен тәмин итүне дә кертеп, гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен билгели;

9) башка вәкаләтләр:

- муниципаль хезмәтләр реестрын формалаштыру һәм алып бару тәртибен билгели;

- жирлекләренен архив фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архивны формалаштыра һәм үз эченә ала;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрен гамәлгә ашыра;

- районның жирле эһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, район Советы карарлары белән район Советы, район башлыгы яки башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләреннән тыш, бүтән вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыра:

1) муниципаль район музейлары төзи;

2) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

3) муниципаль район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренен хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

4) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм муниципаль район территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

5) 2008 елның 31 декабренә торышы буенча югары белем бирү муниципаль мэгариф оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен гамәлгә ашыра;

6) туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

7) кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтә;

8) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында»1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

9) «кан һәм аның компонентлары донорлыгы турында»Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

10) торак пунктта урнашкан торак пунктта нотариус булмаганда, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылуны оештыра;

11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыра.

3. Район башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә район Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәләлеген мониторинглауны оештыру һәм уздыру, аны уздыру күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре район Башкарма комитеты органнарына мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә йөкләнергә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә «дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында»2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Әлеге қарарны рәсми хоқуқый порталда дәүләт теркәвенә алынғаннан соң бастырып чығарырга .PRAVO.TATARSTAN.RU (Чирмешән муниципаль районының рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге қарар, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставының 87 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотам.

Башлык, муниципаль район Советы рәисе

Ф. М. Дәүләтшин

**«Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында»
караар проектына карата гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм гражданнарның аның турында фикер
алышуда катнашу
ТӘРТИБЕ**

1. Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» гы Карары проектына тәкъдимнәр Чирмешән муниципаль районы Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: 423100, Татарстан Республикасы, Чирмешән районы, Чирмешән авылы, Совет урамы, 32 йорт, яисә факс буенча (84396) 2-59-00, кушымта итеп бирелә торган үрнәк нигезендә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә, яисә факс буенча (84396) 2-59-00:

№/№ п/п	Статья, бүлек, пункт, подпункт	Уставның тексты	Уставка төзәтмәләр кертү тексты	Төзәтмәләрне исәпкә алынган проектның тексты	Төзәтмәләрнең авторы (Ф.И.О., адрес, телефон, эш (уку) урыны

Тәкъдимнәр Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» гы Карары басылып чыккан көннән алып, эш көннәрендә 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр хокукый порталда кабул ителә. PRAVO.TATARSTAN.RU" Безнең Чирмешән «район газетасының рәсми сайтында ("Безнең Чирмешән").

2. Ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр, ачык тыңлаулар үткөрү датасына кадәр түбәндәге адрес буенча: 423100, Татарстан Республикасы, Чирмешән районы, Чирмешән авылы, Совет урамы, 32 йорт,

шәхсэн яки почта аша («Устав турында фикер алышу» яисә «Халык алдында тыңлауларга» дигән тамга белән), шулай ук 2-59-50, 2-58-16, 2-54-87 телефоннары буенча кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре Чирмешән муниципаль районы Советы аппараты хезмәткәрләре тарафыннан теркәлә һәм карау өчен район Советының Жирле үзидарә, Совет, хокук тәртибе, Экология һәм халык куркынычсызлыгы регламентына даими комиссиясенә тапшырыла.

**Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту
турында» карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткөрү
ТӘРТИБЕ**

1. Чирмешән муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту турында» гы карары проекты буенча (алга таба - гавами тыңлаулар) ачык тыңлаулар Чирмешән муниципаль районы Уставы, әлеге Тәртип нигезендә үткәрелә.

2. Ачык тыңлауларда Чирмешән муниципаль районы халкы (алга таба - район халкы) үзләренә тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән чыгыш ясыйлар, алар Чирмешән муниципаль районы Советына халык алдында тыңлаулар үткөрү датасына 7 көннән дә соңга калмыйча язмача гаризалар бирәләр.

3. Район Советы депутатлары, район башлыгы, аның урынбасары, район Башкарма комитеты житәкчесе, район прокуроры, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының Чирмешән районындагы территориаль дәүләт хакимияте һәм Идарәсенә вәкаләтле вәкилләре үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы булып торалар.

4. Ачык тыңлауларда халык алдында чыгыш ясау хокукынан башка районның барлык кызыксынган кешеләре катнаша ала.

5. Катнашучыларны теркәү ачык тыңлаулар башланьрга 1 сәгать кала башлана.

6. Халык алдында тыңлауларда район башлыгы яки Аның кушуы буенча районның жирле үзидарә органының башка вазыйфаи заты рәислек итә.

7. Халык алдында тыңлаулар рәислек итүченә кереш сүзе белән ачыла, ул утырышта катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, тыңлауларны үткөрү тәртибе турында хәбәр итә.

8. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәренә, тәкъдимнәренә исәпкә алу өчен рәислек итүче тәкъдиме буенча халык тыңлаулары секретариаты рәислек итүче һәм секретариатның ике әгъзасы составында сайлана.

9. Төп доклад белән район Советы депутаты, район Советының Жирле үзидарә, Совет, хокук тәртибе, Экология һәм халык куркынычсызлыгы буенча Даими комиссиясе карары белән вәкаләтле вәкил чыгыш ясый.

10. Ачык тыңлауларда катнашучылар, чыгыш ясау хокукы белән, гариза бирү вакытына карап, чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.

11. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары 7 минуттан артык дәвам итәргә тиеш түгел. Рәислек итүче рөхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин, ләкин 2 минуттан да артык түгел.

12. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш тәмамланганнан соң рәислек итүче рөхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

13. Халык тыңлауларында катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәргүгә комачауларга хокуклы түгел.

14. Ачык тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

15. Ачык тыңлауларда катнашучылар тарафыннан уздыру тәртибе бозылган очракта, рәислек итүче аларны утырыш залыннан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

16. Чыгышлар тәмамланганнан соң, рәислек итүче ачык тыңлаулар секретариаты житәкчесенә гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, тәкъдимнәрне ачыклау өчен сүз бирә ала.

17. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма рәвештә тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушыла.

18. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм район Советы материалларында билгеләнгән тәртиптә саклана.

19. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә район Советының Жирле үзидарә, Совет, хокук тәртибе, Экология һәм халык куркынычсызлыгы буенча Даими комиссиясе тарафыннан әзерләнә.

20. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә «Безнең Чирмешән» («Безнең Чирмешән») газетасында басылып чыгарга тиеш һәм Чирмешән муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылган.

21. Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне оештыру һәм матди-техник яктан тәэмин итү жирле бюджет хисабына район Советы аппараты һәм Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.